

**ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
Β ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΜΑΡΤΙΟΥ 2010
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΕΚΦΡΑΣΗ – ΕΚΘΕΣΗ**

ΚΕΙΜΕΝΟ:

Τρεις λέξεις που άντεξαν στον χρόνο

Το σύνθημα «Ψωμί, παιδεία, ελευθερία» δείχνει αξιοσημείωτη αντοχή στον χρόνο, πέρασε με άνεση από τον προηγούμενο αιώνα στον τωρινό και παραμένει ζωντανό στη συλλογική μνήμη, κάτι που δεν οφείλεται στον ρυθμό και τα σημαινόμενά του, αλλά στις πράξεις που το επέβαλαν και στη μυθολογία που το συντηρεί.

Το ψωμί δεν είναι απλώς ο άρτος ο επιούσιος, αλλά ταυτίζεται με ένα επίπεδο διαβίωσης που εξελίσσεται ιστορικά και σε σύγκριση με άλλες κοινωνίες ή γενιές. Σήμερα η παιδεία δεν εκφράζει τόσο τη δίψα για γνώση, όσο τη λαχτάρα για απαλλαγή από το βάρος των ιδιωτικών δαπανών για την εκπαίδευση, το οποίο συχνά ξετινάζει τον προϋπολογισμό όχι μόνο των φτωχών αλλά και των σχετικά εύπορων οικογενειών.

Η εργασία είναι το νήμα που σήμερα συνδέει, κρυφά και φανερά, και τις τρεις συνιστώσες του ιστορικού συνθήματος του Πολυτεχνείου. Η εργασία που γίνεται όλο και πιο **επισφαλής**, πιο **προσωρινή**, πιο **κακοπληρωμένη**, πιο **απατηλή**, η εργασία που δεν συνοδεύεται από τα δικαιώματα που ήταν αυτονόητα για τις προηγούμενες γενιές. Η εργασία γίνεται το άπιαστο, το ανυπότακτο πουλί, όπως ο έρωτας στην πασίγνωστη άρια της Κάρμεν.

Βουνο τα βιογραφικά που φτάνουν στις επιχειρήσεις, τις μικρές και τις μεγάλες, ακόμα και στα συνοικιακά φροντιστήρια ξένων γλωσσών που βρίσκονται μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας. Χιλιάδες βιογραφικά διαγράφουν ομόκεντρες τροχιές στο Διαδίκτυο χωρίς να σκαλώσουν κάπου, χωρίς κάποιος να μπει στον κόπο να ανοίξει το αρχείο. Κολέγια, μεταπτυχιακά και σεμινάρια, ευγενή χόμπι και εθελοντική δράση γίνονται προσόντα αχρείαστα και αζήτητα, ενώ σε ορισμένες κατηγορίες επαγγελματιών πολλοί είναι πρόθυμοι να

εργαστούν όχι απλώς μέσω των stage, αλλά και χωρίς καθόλου μισθό, ώστε να έχουν να επιδείξουν κάποια προϋπηρεσία.

Μέχρι και τα τέλη του 20ού αιώνα, συζητούσαμε για την αντίθεση ανάμεσα στους αραχτούς υπαλλήλους του Δημοσίου και τους πιο παραγωγικούς του ιδιωτικού τομέα. Αργότερα, με τις ιδιωτικοποιήσεις, προστέθηκε και η αντίθεση ανάμεσα στους διορισμένους προ και μετά το 1993. Σήμερα οι αντιθέσεις πολλαπλασιάζονται: ανάμεσα σε αυτούς που έχουν δουλειά (μια οποιαδήποτε δουλειά) και σε εκείνους που την έχασαν ή τη χάνουν ή δεν τη βρήκαν ποτέ, ανάμεσα σε εκείνους που ελπίζουν κι εκείνους που δεν ελπίζουν πια.

Ανάκαμψη με ανεργία (jobless recovery) προβλέπουν αρκετοί οικονομικοί αναλυτές για την επόμενη δεκαετία, γεγονός που σημαίνει όχι μόνο ότι τα νέα Πολυτεχνεία είναι **αναπόφευκτα** αλλά και ότι θα τα **τροφοδοτεί** η απόγνωση και όχι η δίψα της ελευθερίας. Ωστόσο, μόνο η ελευθερία μπορεί να δώσει νόημα και στο ψωμί (ή μάλλον στην εργασία που παράγει το ψωμί) και στην παιδεία, να την **απαλλάξει** από τη σκουριά του ατομικού συμφέροντος ή σωτηρίας.

Διασκευασμένο άρθρο της Μαριάννας Τζιαντζή στην εφημερίδα «Καθημερινή».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο σε 100-120 λέξεις.

Μονάδες 25

B.1 Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο περίπου 90 λέξεων το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος: «Το σύνθημα «Ψωμί, παιδεία, ελευθερία» δείχνει... και στη μυθολογία που το συντηρεί».

Μονάδες 10

B.2. α. Να επισημάνετε τρία σχόλια στο κείμενο.

Μονάδες 6

β. Να εντοπίσετε στο κείμενο 4 διαρθρωτικές λέξεις και να δηλώσετε τη σημασία τους.

Μονάδες 4

B.3. Ποια η σημασία των παραδειγμάτων που χρησιμοποιεί η αρθρογράφος στην τέταρτη παράγραφο;

Μονάδες 10

B.4. Να γράψετε από ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: επισφαλής, προσωρινή, αναπόφευκτα, τροφοδοτεί, απαλλάξει.

Μονάδες 5

Γ. Σε εισήγησή σας σε συνέδριο για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό να αναδείξετε τις αιτίες του φαινομένου της ανεργίας καθώς και τους τρόπους με τους οποίους η εκπαίδευση μπορεί να συμβάλλει στην καταπολέμησή του.

Μονάδες 40

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα να μην τα αντιγράψετε στο τετράδιο. Τα σχήματα που θα χρησιμοποιήσετε στο τετράδιο μπορούν να γίνουν και με μολύβι.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.

4. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
5. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : Μια (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ "ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ" ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ